



UNIVERSITÄTS-  
BIBLIOTHEK  
PADERBORN

## Universitätsbibliothek Paderborn

### Epitome I. Alvarez De Paz In omnes libros De Vita Spirituali Eiusque Perfectione

Álvarez de Paz, Jacobo

Antverpiæ, 1620

Perfectionem esse huius vitæ beatitudinem, & esse præstantissimum  
opus Dei, caput. 29.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-49057](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-49057)

agnouimus, alterum, quod amicitia est cum Deo inita; alterum quod cognatio est, similibus virtutibus copulata: tertium, quod vni Dei & animæ est, ab spiritus amore & communione profecta.

## CAP. XXIX.

*Perfectionem esse huius vite beatitudinis  
& esse præstantissimum opus Dei.*

**M**agna & eximia sunt hæc quæ de perfectione diximus. Quid enim minus non dico esse, sed nec excogitari quidem potest, quam animam ex nihilo factam, & paruulam creaturam perfectionis ac sanctitatis præsidio in Dei amicitiam prouehi, in cuius qui solus est, & rex, & dominus, cognationem admitti, & supremi Imperatoris sponsam & coniugem appellari? sed his tam magnis & tam mirabilibus perfectionis elogijs, addamus & alia. Hoc ergo quod omnes homines cupiunt, quod vniuersi volunt, & omnibus quæ cogitant aut faciunt, aut aggrediuntur, aucupari contendunt; hoc, inquam, præstat spiritualis vitæ perfectio, quæ alloquentes à vera miseria, & sælices ac beatos efficit. Duas enim beatitudines homini potest contingere, alteram imperfectam in præterita vitæ alteram perfectam & consummatam in alia vitæ, omnis turba Theologorum edocet. Quorum illi scripturam Scripturarum auctoritate subnixi, quæ ali quos

D. Thō.  
12. q. 5.  
3. & 4.

aliquos mortales homines propter insignem  
 virtutem beatos vocant, nonnullū odorē bea-  
 titudinis esse in hac lacrimarū valle non ne-  
 gant. In quo autē, hæc beatitudo inchoata cō-  
 sistat, tum apud philosophos, tū apud nostros  
 magna cōcertatio est &c. Nostri vero, eam in  
 aliquo supernaturali bono collocarunt. Qui-  
 dā enim illorū huius vitæ fælicitatem in con-  
 tēplatione Dei, alij verò in amore erga Deum  
 & vera charitate, alij denique in mandato-  
 rum obseruatione constituunt. Sed ipsorum  
 dicta, summa consensione beatitudinem  
 in hac vita possibilem, non in alio quam in  
 actibus perfectionis ponunt: atque ideo ip-  
 sam perfectionem (quæ magis ad actiones ex  
 habitu præcedentes, quam ad ipsum habitū  
 referenda est) beatitudinem vitæ huius esse  
 confirmant. Nam qui hanc nostram beatitu-  
 dinem in contēplatione Dei, & rerum cæ-  
 lestium collocant, illā contēplationē intel-  
 ligunt, quæ ex vera & intima charitate pro-  
 cedens, & ad eā tendens, hominem ad affe-  
 ctuum mortificationem, ad virtutū exercita-  
 tionem, & ad omnium mādatorū custodiam  
 impellit. Qui vero illam in amore esse sitam  
 existimant, non cuius amoris charitatis hanc  
 gloriam tribuunt, vt nostra beatitudo sit, sed  
 illi, qui ad perfectionem euectus in om-  
 nibus (prout in hac vita fieri potest) mentem  
 nostram componat &c. Hæc autem omnia,  
 aut ipsa perfectio sunt, aut non possunt à

T

per

perfectiōne secerni; quæ in perfecta charitate consistens, ad Deum contemplatione nascendum, & ad eius naturam & voluntatem amandam, & ad mandatorum omnium custodiam inuitat &c. Nos itaque omnium istorum vestigijs inhærentes, audacter dicimus vitæ spiritualis perfectiōnem esse huius vitæ beatitudinem, & omnem iniquum infelicem esse, omnem iustum incipientem, aut proficientem, aut in beatitudinem tendere, aut beatum esse, ac felicem solum illi qui sit in charitate perfectus. Quis nisi perfectus legem Domini promptissima voluntate complectitur, & eius mandata, non tantum vt sciat, sed vt expleat, iugiter meditatur? Qui vitiosis affectibus expugnatis, diuina assidue cogitant, & in terris positam vitam non terrenam, sed caelestem instituant. Quamobrem sanctus propheta, hanc vitam caelestem perfectorum respiciens, eius causam perfectos, beatos ac felices pronunciat. *Beati, inquit, immaculati in via, qui ambulauerunt in lege Domini, Beati qui scrutantur testimonia eius: in toto corde exquirunt eum.* Perfecti quippe sunt immaculati in via, hoc est, in vita presenti, non quia nullam maculam contra hanc vitam quã absq; dubio omnino vitare non possunt, sed quia leues maculas, quibus fragilis natura non semel subest, gratia potens dilata, & lachrymis, & dolore cordis expurgat. Et

*Psalm.*  
118.

etiam sunt, qui testimonia legis diuinæ scrutantur, ut Domino toto cordis conatu illum velut suæ vitæ finem, & scopum exquirant. Beati pauperes spiritus, quoniã ipsorum *Matt. 5.* est regnum cælorum. Beati mites quoniam ipsi possidebunt terram &c. Si Deus ipse iustorum in signum actuum à virtutibus & donis spiritus sancti professorum exercitatione pollentes, beatos vocat, quis eos beatos esse negare audeat? Quis in alio quam in hac virtutis perfectione, huius vitæ felicitatem constituat? Hæc sane perfectio virtutis beatitudo est, cui multiplex illud præmium ore Domini proclamatum, adhuc in hac vita promittitur. Perfecti enim sunt qui ex eo quod omnem fastum & ambitionem proterunt, regnum cælorum, aut patriæ cælestis imaginem per quamdam inexplicabilem facietatem & concupiscentiarum tranquillitatem accipiunt. Perfecti sunt, qui munditiam cordis, & mentis tranquillitatem præ omnibus diligentes, filij Dei, non solum ab hominibus, sed ab ipso Deo, & Angelis appellantur, & patrem suum (prout in his tenebris fieri potest) oculo sapientiæ & intellectus intuentur. Sapienter ergo *Ambr. lib. 1 ad Iac. & vita beata cap. 7.* Ambrosius, ut perfectionem huius vitæ beatitudinem adstruat, vitam beatam cum vita perfecta confundit, his verbis: vita beata est in hominibus, sed in his scilicet, in quibus

fuerit perfecta vita. Perfecta autem vita, non sensibilis ista sed illa rationalis, secundum tractationem rationis, & mentis vacuitatem, in quo non est portio hominis, sed perfectio, quæ non tam est in conditione hominis, quam in operatione. Ea enim beatum facit. Huic igitur viro, quid est bonum, nisi ipsi sibi, quod habet? & adest ei hoc bonum, & causa ei erit futurorum bonorum. Si enim velimus, felicitatem aut beatitudinem breui oratione definire, dicemus cum Boëthio, esse statum omnium bonorum aggregatione perfectum, aut esse possessionem Dei ultimi finis nostri omnia bona secum afferentem, & humanam mentem saturantem. Vnde id quod in hac vita maiore cum hoc statu, aut cum hac Dei possessione similitudinem habet, & quo magis homo huic possessioni appropinquat, & ad eam planè accipiendam magis preparatur atque disponitur, erit huius vitæ beatitudo. Istud autem non est aliud, quam perfecta charitas, in qua (vt dictum est) consistit tota nostra perfectio. Hæc namque est possessio Dei, quem omnes iusti utcumque possident, sed perfecti ita possident, vt solum illum tantquam suum peculium habeant, & in eo solo omnes suas opes, omnes suas delicias, omnes suos honores constituent. *Venter meus* (inquit Ecclesiasticus) *con turbatus est quarendo illum,* nempe

Eccle.

Eccle. 5. 1.

nempe sapiētiā, *propterea bonā possidebo possessio-*  
*nem.* Quæ profecto possessio non est alia, quā  
 ipse Deus: nam illum perfecta charitas in  
 mentē infert, & in cordibus nostris habi-  
 tare facit. Si igitur perfectio animæ pos-  
 sessio Dei est, ergo & felicitas, & si perfe-  
 ctus Deum ipsam possidet, est ergo beatus  
 & felix. Quid enim potest eo esse felicius,  
 inquit Prosper, cui efficitur suus conditor  
 census, & hæreditas eius dignatur esse ipsa  
 Diuinitas: si modo cum sanctis operibus  
 colat, omnes fructus ex illo percipiat, in  
 illo, & de illo iugiter viuat, & nihil ter-  
 renum cum illo possideat? Quia omnium  
 conditor, cui nihil eorum quæ fecit, valet  
 æquari, non dignatur cum his quæ con-  
 didit, possideri.

*Pros. lib.  
 2. de vita  
 cōtempl.  
 cap. 16.*

Hanc possessionem Dei in perfecta chari-  
 tate, siue in perfectione vitæ spiritualis po-  
 sitam, omnia alia bona sequuntur ad veram  
 felicitatē vitæ necessaria, sicut visionē claram  
 Dei, (quæ perfecta possessio Dei est) omnia  
 bona comitantur, quæ ad beatitudinem per-  
 fectam requiruntur. Nam si beatitudo huius  
 vitæ exigit contemplationem Dei, tamquam  
 operationem perfectissimam, ac deliciarum  
 plenissimam, qua homo aliquid supernæ pa-  
 triæ degustat, hanc perfecta charitas affert,  
 aut saltem eius fructum, atq; effectū impor-  
 tat. Quid enim faciet homo curis secularibus

exsolutus, affectuum perturbationibus vacuus, & diuini amoris igne succensus, nihil Deum super omnia dilectum contemplant, & fidei ac sapientiae oculis res aeternas intueri? aut quem Deus sua contemplatione dignabitur, nisi illum, cuius tota vita est iugis ad contemplationem praeparatio, qui est vitiorum abolitio: affectuum ordinatio, virtutum inquisitio?

*Isa. 23.*

*Quem docebit scientiam,* inquit Isaias, *& quem intelligere faciet auditum?* huic interrogationi ita respondet: *ab lacte à lacte, auulsos ab vberibus.* Quia enim perfecti à lacte consolationum terrenarum ab lacte sunt, digni censentur, qui à Domino doceantur, & in schola orationis eius verba & alloquia percipiant. Quod si vitae fors alius perfecti talis sit, quae occupationibus externis addicta contemplationis commoditatem praeripiat, at fructum contemplationis non auferet, nec effectum considerationis impediet. Quisnam est contemplationis fructus? Nonne sapientia? Quam qui consideratione non captant, à Paulo seuerè capiuntur, dum ait: *Semper discite s. & nuntiam ad scientiam veritatis peruenientes:* at hoc fructu perfectus non caret, qui eo ipso quod perfectus est, sapiens etiam esse intelligitur. Quare Bernardus sapientem definiens, virum etiam perfectum definiuit. *Da mihi hominem, inquit, qui ante omnia quide*

*2, Tim. 3*

*Bern.  
Ser. 50.  
in Cant.*



ex toto se diligit Deum, se verò & proximū in quantum diligunt ipsum: inimicum autem tāquam aliquando forsitan dilecturum; porrò parentes carnis suæ germanius propter naturam, spirituales verò eruditores suos profusiùs propter gratiam; atque in hunc modum ad cætera quæque Dei ordinato intendat amore, despiciens terram, suspiciens cælum, vtens hoc mundo, tanquam non vtens, & inter vtenda & fruenda intimo quodam mentis sapore discernēs, vt transitoria transitorio, æterna desiderio amplectatur æterno: talem, inquam da mihi hominem, & ego audacter illum sapientem pronuncio, cui nimirum quæque res reuerà sapiunt, prout sunt. Hunc Bernardus sapientem, & ego non tantum sapientem, sed & perfectum existimo, quia ea charitate pollet, quæ totum hominem Deo consecret, quæ inter amāda perfectum ordinem teneat, quæ ita æterna cupiat, vt temporalia contemnat, & non nisi ad necessarium vsum assumat.

Sed si huius vitæ felicitas requirit rectitudinem voluntatis; & amorem Dei, hæc etiam ita habet perfectio, vt ab eis nulla ratione possit auelli. Imò (vt veriùs loquamur) ipsa perfectio est voluntatis rectitudo. Est etiam amor, non quidem tepidus, sed feruens, & instar ignis accensus, qui semper

ardet, & omnia ad Deum referendo, pro  
 possibile est, in seipsum conuertit. &  
 Beatus est homo perfectus, qui filius est  
 Dei, & haeres caeli, & in hac vita posuit  
 aliquid caelestis vitae degustat. Et felices  
 omnes, illi qui curis superuacuis ablegatis,  
 ad perfectionem tendunt, & ad sanctitatem  
 venire festinant; quia si perseverauerint,  
 & inchoatam felicitatem huius  
 vitae consequentur, & alterius vitae perfectae  
 beatitudinem obtinebunt.

Non est contemnenda ista felicitas, quam  
 in perfectione, aut animae puritate sitam esse  
 monstrauimus. Tum quia felicitas est non  
 falsa, sed vera, quae desideria nostra replet,  
 & nullum desiderium, nisi ulterioris perfectionis  
 ad quam nondum peruenimus, in  
 nobis dominari sinit. Tum etiam, quia felicitas  
 magna est, cui omnis mundi gloria  
 comparata modica reputatur, & exigua  
 & ideo si sapiat, viros perfectos veneratur,  
 & libens se sanctitati submittit. Tum denique,  
 quoniam faciens homines Dei filios  
 & amicos charissimos, praeparatio est, ut ipsi  
 consummatam beatitudinem consequantur  
 in eo gradu, quem Deus sanctis & amicis,  
 cuncta pro eo contemnentibus dare disposuit.  
 Perfectionem esse praestantissimum opus  
 Dei, quod ipse non vnico verbo, sicut mundum  
 vniuersum, sed magnis impensis fabrica-

uit,

uit. Vocatur verò opus Dei, non quia homo perfectus in adeptione perfectionis nihil faciat, & velut inanime, & inane vas, perfectionē à Domino datā & infusā recipiat. Non, in quā, ob istud, perfectio dicitur Dei opus, nam apertū & euidentis est quod homo debet laborare, & magno conatu & diligentia niti, vt concupitam perfectionis gēnam acquirat. Vnde ille sapiens trapezita margaritā solerter inquisiuit, & ea inuenta, vendidit omnia quę habuit & emit eam. Sed quia ad adeptionem perfectæ iustitiæ, imo & omnis iustitiæ, Deus est qui operatur in homine velle, & perficere pro bona voluntate, vt non homini, sed Deo gloria huius molitionis accedat. Quēadmodum enim si ludimagister manum pueri non resistentis accipiat, & suauiter ac ordinatē moueat, vt optimos & pulcherrimos characteres exaret, non pueri opus, sed præceptoris dicitur esse characterū scriptio: ita quia Deus pusillū & infirmū, & incisum hominē mouet, vt sanctē & perfectē viuat, & lubrico hominis libero arbitrio manum suæ gratiæ superimponit, vt bene cogitet, & rectē desideret, & vt desiderata opere incipiat, prosequatur atque perficiat, ideo ipse Deus dicitur huius operis, nēpe perfectionis factor atq; molitor, qui in incipientibus fundamēta perfectionis iacit, in proficientibus ædificationē erigit, in perfectis omnis sanctitatis culmina ponit, qui miser-

*Mat. 23**psal. 2.*

misericordia sua eos præuenit: vt in Psalmis legimus, & misericordia subsequitur, &

*Psal. 58.*

*Psal. 22.*

opus istud faustè prosperèque succedat. Et itaque profectio opus Dei, ad quam præteritam nullus hominum conatus, nulla fortitudo sola sufficit. In qualibet anima opus est non sola iustitiæ perfectio, sed (quod magis est) quoduis principium, quouis gradus & quoduis augmentum iustitiæ, Quare merito

*Psal. 83.*

regius propheta canit: *Beatus vir, cuius auxiliium abs te: adscensiones in corde suo disposuit.*

*Hiob. 3*

*Et.* & alius propheta dicit: *Deus Dominus fortitudo mea, & ponet pedes meos quasi ceruorum, & super excelsa mea deducet me victor in psalms uenientem.* Ipse, inquit, & virtus mea, & robur meum, qui ponet affectus meos quasi pedes ceruorum, quibus mala fugiam, bona consequer, & sæculi impedimenta transiliam. Ipse

qui in hoc sæculo mihi fortitudo fuit, erit in futuro sæculo merces & gloria: nam deducet me in excelsa cælorum, vt ipsi mortis & inferni victori carmina laudationis canam, & hymnos pro beneficijs mihi concessis edicam.

Ipse gratis sanctos suos diligit, dilectos ad gloriam cõsortium eligit, electos ineffabilibus medijs prædestinat, prædestinatos vocat, vocatos iustificat, iustificatos magnificat, magnis beneficijs prosequitur, à facibus & laceramentis terrenarum extrahit, & in sceptro regni, in amicorum dignitatem, atque in magnam

gnam sanctitatem extollit. Ita est Domine,  
 tuam opus est sanctitas: hoc est enim opus *Ioan. 6.*  
 tuum, ut credamus, & sequamur & imitemur  
 eum quem tu misisti. Tu iustos facis, tu san-  
 ctos efficis, tu à peccatis liberas, & in liberta-  
 tem vere virtutis deducis, nec enim in gladio  
 suo possederunt terram, & brachiū eorum non  
 saluabit eos, sed dextera tua, & brachium *Psal. 43.*  
 tuum, & illuminatio vultus tui, quoniam  
 complacuisti in eis.

## CAPVT XXX.

*Perfectionem non alijs quam Dei ami-  
 cissimis esse concessam, & maxima  
 gloria Deum aspicere.*

Qvam magnum sit hoc opus Dei quod  
 animæ perfectio dicitur, ex superiori-  
 bus satis colligitur. Sed eius nobilitas ex alia  
 quoque ratione claret, ex his scilicet, quibus  
 Dominus perfectionē concedit, & cumulum  
 omnium virtutum sub ea cōtentatum impertit. Hoc  
 enim perfectionis donū, non quibuscūq; sed  
 animabus dilectissimis, & Deo amicissimis  
 reseruatū est, à cuius participatione non so-  
 lum non amici, verumetiam qui non sunt  
 intimi & familiarissimi Dei amici, sine vlla  
 nota iniustitiæ aut rigoris arcentur. Mundū  
 hunc visibilem mirabili ratione compositū  
 &